

Der har her ofte været talt om, hvad der egentlig er oprindelig Ret paa dette Omraade. Ministerens Udtalelser saavel som, hvad der har været tilføjet af Bemærkninger til tidligere fremsatte Lovforslag, gaar ud paa, at den egentlige oprindelige Ret er Befolkningens Adgang til Strandbredden. For at give et lille praktisk Bevis for, at det er saaledes, saa snart man kommer udenfor det meget stærkt bebyggede Terrain som f. Eks. Nordsjællands Kyst, skal jeg nævne, hvad jeg for Resten tror, jeg har nævnt en Gang tidligere, at ved Kattegat, ved Sæby, havde man i umindelige Tider haft fri Færdselsret paa Strandbredden, og ikke et Menneske tænkte paa, at den kunde indskrænkes. En skønne Dag slaar en Kunstner sig ned ved Stranden, bygger sig en Villa ud til Strandbredden og afspærret et Stykke af den med Pigtraad. Men Befolkningens Uvillie og Pressens Indsats overfor, hvad der her skete, var af den Art, at den paagældende Ejer, som man her vilde kalde ham, hurtigst muligt fjernede Pigtraaden, og fri Passage fandt atter Sted. Jeg tror, dette Eksempel er typisk for, hvordan man vil opfatte Spørgsmaalet: Befolkningens og de private Villaejeres Ret; jeg tror alligevel, de sidste viger for de første. Men maa jeg tilføje, at jeg synes virkelig, man i Lovforslaget, saaledes som det foreligger for det ærede Ting nu, har taget disse Hensyn i saa vid en Udstrækning, som man kan fordre.

Naar det ærede Medlem endelig mener, at man udsætter sig for, at Overfredningsnævnet paadrager Staten Udgifter, der er saa store, at man paa Forhaand maa være uvillig stemt overfor den Mynndighed, det faar, skal jeg dog sige, at jeg tillægger Fredningsnævnene saa megen Forstaaelse af, hvad det her drejer sig om, at jeg tror, at virkelig betydelige Udgifter vil komme frem for Rigsdagen, saa at man paa Finansloven maa vedtage, hvad der medfører større Bekostning, hvorimod man — hvad der jo vil være Regelen —, hvor det drejer sig om Smaaabeløb, vil afgøre Sagen uden at gaa til Rigsdagen.

Med disse Bemærkninger tror jeg at have fremsat de Indvendinger, der kan gøres overfor, hvad der er udtalt af det ærede Medlem, og ligeledes at have sagt, hvad jeg mener, der bør siges i Anledning af, at den højtærede Minister har ønsket en Forhandling med Udvalget, inden Lovforslaget foreligger for os igen, og jeg haaber, at denne Forhandling maa kunne føres saa hurtigt, at vi inden ret

mange Dage maa kunne faa Lovforslaget til tredje Behandling.

Wulff: Jeg vil kun sige et Par Ord til den ærede Ordfører (A. C. Meyer). Den Omstændighed, at Underudvalget ikke har fremsat det Lovforslag, der foreligger i Aar, kan jo ikke svække Vægten af den Omstændighed, at Underudvalget var enig i Fjor, især da dette Lovforslag ikke væsentligt adskiller sig fra det, der blev fremsat i Fjor. — Med Hensyn til Indgreb i Ejendomsretten kan virkelig den Omstændighed, at en Kunstner byggede en Villa ved Sæby — med Rette eller Urette, jeg ved det ikke —, og indhegnede Stranden med Pigtraad, men derefter veg for en Pression fra Pressen og den offentlige Mening, ikke konstatere, at Ejendomsretten ikke var til Stede. Det konstaterer kun, at Manden blev bange. Om Ejendomsretten var der eller ikke, kan det ikke slaa fast. Her er kun Tale om at respektere den lovligt erhvervede Ejendomsret. Jeg vil ikke trætte Tinget ved at fremdrage Eksempler, som jeg har gjort det før, men der er Tilfælde, og det har været nævnt baade i Udvalget og her i Tinget, hvor Ejendomsretten har været fuldstændig konstateret, og hvor man ikke kunde omstyrte den uden videre, men maatte købe den ud eller erhverve den paa anden lovlig Maade. — Den ærede Ordfører sagde, at det at færdes gennem en Skov eller ved en Strand kan ikke være Indgreb i Ejendomsretten. Det kommer dog meget an paa de nærmere Omstændigheder. Hvis der gaar en offentlig Landevej gennem Skoven, er det intet Indgreb i Ejendomsretten, at man færdes ad den Vej, men hvis Skoven tilhører en privat Mand, og han ønsker at benytte Skoven eller frede om Opvæksten i den, eller hvad som helst andet han vil frede, er det virkelig et Indgreb i hans Ejendomsret, dersom hans Ønske og Beslutning om at frede ikke bliver respekteret. Ønsker man at bortskaffe denne Ejendomsret, maa man gaa de Veje, Loven tilsteder. Jeg for mit Vedkommende vil ikke gøre unødvendigt Væsen af Ejendomsretten, og jeg — og jeg tror mange med mig — vil være villige til at gaa med til en Ordning, hvorefter den Strand, som ikke faktisk er taget i Besiddelse, f. Eks. Stranden ved Jyllands Vestkyst, blev betragtet som i Princippet tilgængelig for alle og enhver. Men vi taler her om Steder, hvor Forholdet, som f. Eks. i Nordsjælland, er det